

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tat-28 ta' Jannar, 2010

Citazzjoni Numru. 1436/2002

Kawza fil-lista: 32

**AB
vs
C B sive B D mart AB**

II-Qorti,

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz tieghu l-attur ippremetta li huwa zzewweg lill-konvenuta fil-11 ta' Lulju 1973, u minn dan iz-zwieg għandhom tlett-it tfal E, F u G, li llum huma maggjorenni. Jghid li l-hajja konjugali bejn il-partijiet ilha wieqfa għal izjed minn hmistax-il sena u dana minħabba ragunijiet kontemplati fl-artikolu 40 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta, da parti tal-konvenuta fil-konfront tieghu. Jghid li, għalhekk iz-zwieg tkisser irrimedjabbilment u l-konvivenza saret impossibbli. Huwa għalhekk, wara li ottjena d-debita awtorizzazzjoni mis-

Sekond Awla tal-Qorti Civili fis-17 ta' Settembru 2002, istitwixxa l-proceduri odjerni li permezz taghhom talab li l-konvenuta tghid ghaliex din il-Qorti m' għandhiex tordna:

1. Għandha tigi dikjarata l-firda personali ta' bejn il-konjugi B, b' mod illi ghall-effetti kollha civili u kummercjal i-l-obbligi ta' bejniethom li jghixu flimkien jintemm effettivament mid-data tas-sentenza għa' la darba din tghaddi 'res judicata'.
2. Iz-zwieg li sehh fil-Parrocca tal-Karmnu gewwa l-Gzira nhar il-hdax ta' Lulju, tas-sena elf disa' mijha tlieta u sebghin (11.07.1973), tkisser irrimedjabilment minghajr ebda tama ta' rikoncijazzjoni b' tort unikament tal-konvenuta C B u dana minhabba vjolazzjoni tal-Artikolu 40 tal-Kodici Civili, Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta.
3. Il-konvenuta C B għandha titlef il-jeddijiet tagħha kif irrizultaw mill-Artikolu 48 tal-Kodici Civili, subartikolu 1 u 2 u paragrafi (a), (b), (c) u (d) tas-subartikolu 1 tal-istess Artikolu 48 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta.
4. Għandhom ikunu applikabbli l-Artikoli 51, 52 u 53 tal-Kodici Civili, kif ukoll l-Artikolu 54 tal-Kapitolu 16 a favur l-attur, mentri l-konvenuta titlef kwalsiasi jedd jew dritt li kellha a bazi tal-istess Artikolu 54, subartikoli 1 sa subartikolu 7, iz-zewg subartikoli nkluzi.
5. Għandha tigi likwidata l-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejn il-konjugi B b' mod li din tirrispekkja l-hidma attwali li tkun ikkontribwit kull naħha lejn l-akkrexximent tal-komunjoni peress li l-attur B A kif jirrizulta mill-provi li huwa stess ipproduca kif huwa l-persuna responsabbli mhux biss għal kostruzzjoni tad-dar konjugali imma anke għal benefiċċjenzi kollha li gawdit minnhom il-familja tieghu, u ciee' l-konvenuta u t-tlejt uliedu llum kollha maggorenni.
6. Id-dar konjugali li tinsab f' numru <indirizz>, għandha tigi assenjata in toto mill-attur B Asive Joe, u dana għal ragunijiet legalment u fattwalment fondati kif tfissru fil-mori ta' din il-kawza.

7. Għandhom jigu assenjati lill-attur il-mobbli u mabbilja kollha parafernali, jew personali li jappartjenu lilu kemm minn qabel iz-zwieg jew li setgha wirithom jew li nghataw lilu personalment bhala tifkira ta' wahda mid-diversi attivitajiet li professionalment wettaq l-attur fil-hidma tieghu.

8. A bazi tas-subartikolu 2 tal-Artikolu 62 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta, il-konvenuta għandha tirriverti għal kunjom xbubitha, ossia D, u li titlef il-jedd li tuza l-kunjom tal-attur B minhabba li l-uzu ta' dan il-kunjom jista' jkun ta' pregudizzju serju ghall-attur odjern.

9. Għandhom ikunu applikabbi sa fejn applikabbi l-Artikoli 62 (a) u l-Artikolu 66 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta; li din il-kawza għandha tiprocedi xorta wahda anke fl-eventwali kontumacja tal-konvenuta B sive B D C b' dawk il-provvedimenti kollha opportuni li dina l-Onorabbi Qorti jidhrilha xieraq u gust li tagħti u tordna fċċirkostanzi; u li l-attur m' għandu jbatis ebda forma ta' spejjeż, la gudizzjarji u lanqas extra gudizzjarji konnessi direttament jew indirettament ma' dawn il-proceduri odjerni.

Bl-ispejjez kollha gudizzjarji u extra gudizzjarji, kontra l-istess konvenuta B sive B D C li għandha n-numru tal-karta ta' l-identita' 673547(M) li minn issa tigi ngunta in subizzjoni.

B' riserva ta' kwalsiasi azzjoni ohra għad-danni spettanti lill-attur B Asive Joe kontra l-konvenuta B sive B D C.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet li permezz tagħha l-konvenuta eccep:

1. Illi l-ewwel talba tal-attur ghall-pronunzjament tas-separazzjoni personali ma hijix opposta b' dan pero' illi ttieni talba ta' l-attur hija kkontestata peress illi kien l-istess attur illi gab tifrik irrimedjabbi taz-zwieg tal-kontendenti u dan minhabba f' eccessi, mohqrja, theddid u sevizzi da parti tieghu;

2. It-tielet u l-hames talba huma opposti billi l-konvneuta qatt ma tat lok ghall-applikazzjoni tal-imsemmija artikoli tal-ligi kontra tagħha;
3. Illi r-raba' talba attrici hija opposta stante illi l-konvenuta m' għandhiex mezzi sabiex tmantni lilha nnifisha u dan billi qatt ma kellha l-ebda introjtu minn impjieg u kienet tiddependi minn fuq l-attur ghall-ghixien tagħha kif ser jigi ppruvat tul is-smiegh tal-kawza;
4. Illi t-talba ghall-likwidazzjoni tal-komunjoni ta' l-akkwisti m' hijix opposta b' dan pero' illi jigi kkunsidrat illi kien l-istess attur illi gab it-tifrik irrimedjabbi taz-zwieg tal-kontendenti u l-hidma allegata ta' l-attur m' għandhiex tittieħed in kunsiderazzjoni f' dan ir-rigward u di piu' huwa l-attur illi ddekada minn porzjon sostanzjali ta' sehemu mill-gid komuni;
5. Illi s-seba' talba attrici hija opposta in kwantu hija l-konvenuta, in vista tac-cirkostanzi kif ser jigu ppruvati tul is-smiegh tal-kawza, li a tenur tal-artikolu 55A tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta li għandha d-dritt li tibqa' tħix fid-dar matrimonjali ad eskluzjoni totali ta' l-attur;
6. Illi t-tmien talba m' hijix kkontestata;
7. Illi d-disa' talba attrici m' hijix opposta b' dan pero' illi jigi ppruvat liema huwa l-oggetti personali u parafernali ta' l-attur u b' riserva fis-sens illi l-konvenuta m' hijix fil-pussess ta' kwalunkwe gid ta' l-attur;
8. Illi l-ghaxar talba attrici ma hijix opposta;
9. Illi t-talba attrici l-ohra huma infondati fil-fatt u fid-dritt.

Rat il-kontro talba tal-konvenuta rikonvenzjonanti, u li tinsab a fols. 43 sa 44 tal-process [Appendici A];

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet ta' l-attur rikonvenzjonat, u li tinsab a fols. 103 sa 110 tal-process [Appendici B];

Rat ir-rapport tal-perit legali I-Avukat Dottor Vincent B, minnu debitament mahluf;¹

Rat l-atti kollha tal-kawza, inkluzi l-affidavits u d-dokumenti prezettati mill-partijiet, kif ukoll in-noti ta' sottomissjonijiet ezawrjenti tal-partijiet;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Ikkunsidrat;

L-Azzjoni

Illi permezz ta' l-azzjoni odjerna l-attur qed jitlob li din il-Qorti tiddikjara s-separazzjoni personali bejn il-partijiet, minhabba li z-zwieg tkisser irrimedjabbilment, għar-ragunijiet unikament attribibbli lill-konvenuta fit-termini ta' l-artikolu 40 tal-Kap.16 fuq citat; u qed jitlob ukoll li din il-Qorti tirregola l-effetti konsegwenzjali għas-separazzjoni.

Minn naħa tagħha l-konvenuta wkoll qed titlob is-separazzjoni, izda għar-ragunijiet unikament imputabbi lill-attur, fit-termini ta' l-artikoli 38, 40 u 41 ta' l-imsemmi Kap.

Separazzjoni Personalni

Illi l-partijiet izzewwgu fil-11 ta' Lulju 1973, u minn dan iz-zwieg għandhom tlett-it tfal li llum huma magġorenni. Sfortunatament mill-bidu taz-zwieg il-hajja matrimonjali ma kienitx wahda felici ghall-partijiet, izda dawnha xorta wahda komplew bil-konvivenza matrimonjali minhabba t-tfal. Eventwalment is-sitwazzjoni hzienet tant li wara xi zmien il-partijet lanqas baqghu jorqdu flimkien. Dan sehh circa hmistax-il sena ilu, izda l-partijiet xorta wahda baqghu flimkien, unikament minhabba t-tfal. Matul il-hajja matrimonjali l-attur kien jahdem max-xandir u kien impenjat hafna, filwaqt li l-konventua kienet tiehu hsieb id-dar u t-trobbija ta' uliedhom. Eventwalment, meta l-ahhar wild sar magġorenni, l-attur iddeciedi li jibda l-proceduri odjerni.

¹ Vol.2 fols. 775 *et seq.*

Verzjoni Attur

L-attur jghid li “Jiena hrigt minn familja mizera, fejn minhabba l-faqar u l-ghaks li kellna, kont nghid li t-tfal tieghi jridu jghixu ahjar milli ghext jien. U dan kburi li ghamiltu minghajr ma bghatt lill-mara tahdem man-nies..”²

Huwa jikkonferma li sallum huwa għadu jħallas l-ispejjeż u l-utilitajiet kollha konnessi mad-dar; u li, sa qabel ma nbew il-proceduri, lill-konvenuta kien jgħathha LM200 fix-xahar f’idejha għall-htigijiet tagħha; izda sussegwentement waqaf jagħtiha din is-somma mensili wara li “fuq parir legali, ntlabt li nieqaf.”

L-attur jilmenta mill-fatt li missier-il konvenuta kellu “jedd fuqha aktar milli għandu hu.” Jghid li “forsi l-aktar haga serja³ ta’ bejni u bejn il-mara tieghi hija n-nuqqas ta’ intimita’ bejnietna. Il-hajja intima mal-mara tieghi qatt ma kienet xi haga li ragel jixtieq,” liema fatt “skoprejtu sewwa wara z-zwieg”, imma huwa ried izomm il-kwiet għal gid tat-tfal. Jghid li “Kieku ridt, kwazi tmienja u għoxrin sena ilu hadt l-annullament.” Huwa ma jelaborax fuq dan, izda jghid li “illum nghid biss li għal dawn l-ahħar hmistax-il sena jiena rqadt f’ sodda u hi f’ohra fi kmamar differenti.” u li “l-uniku skop li għalih bqajna flimkien kien .. minhabba t-tfal.”

F’ affidavit ulterjuri⁴ jghid: “illi dan iz-zwieg kien wiehed fallut sa mill-bidunett⁵, u dan meta kien għad kelli 30 sena.” Jghid li r-relazzjoni ma’ martu u ma’ uliedu, tant iddegenerat li, għal dawn l-ahħar snin dawn kienu jikkomunikaw mieghu permezz ta’ noti. Fi kliem iehor, kienu jevitaw li jitkellmu; u dan fuq medda ta’ snin.

Huwa jichad l-allegazzjoni ta’ martu li kien hu li ma hallhixx torqod aktar fil-kamra tas-sodda tagħhom, imma jghid li kienet hi li, minn rajha, ghazlet li tmur torqod f’

² Vol.1 aff.118 *et seq.*

³ Sottolinear tal-qorti

⁴ Vol.1 aff. Fol.395 *et seq.*

⁵ Sottolinear tal-qorti

kamra zghira ma' bintha, meta fid-dar hemm erbat ikkmamar tas-sodda u tlett ikmamar tal-banju.

Illi, ghalkemm jghid li, minhabba x-xoghol tieghu fix-Xandir huwa jkun fil-kumpanija ta' nisa fil-prezenza ta' shabu, huwa jichad l-allegazzjoni ta' adulterju maghmula minn martu kontra tieghu. Jghid li minhabba l-impenji tax-xoghol tieghu huwa kien kostrett jahdem sieghat twal, anke fil-weekends; u jghid li dan kien jaghmlu ghal gid tal-familja tieghu, inkluza martu.

Huwa jichad pero' li kien jhalli lil martu wahedha u ma kienx jaghti kaz tal-familja tieghu, ghajr li jipprovidilhom il-finanzi sabiex jghixu hajja komda. "Kont naghmel minn kollox biex id-dar matrimonjali tkun wahda akkoljenti u komda ghall-familja" izda "il-problema dejjem kienet li l-lealta' ta' marti kienet lejn il-familja tagħha, mhux lejja."⁶

Verzjoni Konvenuta

Il-konvenuta tikkonferma li, mill-bidu taz-zwieg, ir-relazzjoni matrimonjali bejn il-partijet ma kienitx wahda tajba. Tghid li, "anke f' dak iz-zmien [meta kienu ghadhom joqghodu l-Gzira] il-hajja tieghi ta' mizzewga ma kienitx wahda ferhana, billi r-ragel tieghi kien jahdem kuljum inkluz is-Sibt u l-Hadd." Filwaqt li "Jien kont noqghod id-dar niehu hsieb l-uliedna u t-tindif, u rari konna nohorgu bhala familja" hliet f' xi okkazzjoni.⁷ Izda, anke meta kien ikollu hin liberu, huwa ma kienx iqattghu magħha u mat-tfal.

Il-konvenuta tilmenta li "sa mill-ewwel snin taz-zwieg tagħna, jiena qatt ma kont nagħmel parti mill-hajja ta' zewgi. Jekk kien jiehu xi promozzjoni huwa lanqas biss kien jinformati. Qatt ma kien jinvolvini fid-deċiżjonijiet tieghu, u lanqas biss kont inkun naf kemm jaqla' paga. Jiena lanqas kont inun naf fejn imur u ma' min." u meta kienet issaqsi, ma kienx jagħiha spjegazzjoni.

⁶ Ibid.

⁷ Vol.1 aff. Fol.349 *et seq.*

Illi rigward l-intimita' ta' bejniethom tghid li, fl-ewwel hdax-il sena taz-zwieg huma kienu jorqdu fl-istess kamra tas-sodda, izda "madankollu, ir-ragel tieghi dejjem kien jigu lura d-dar tard bil-lejl, u dejjem ghajjen, u l-intimita' ta' bejniethna kienet wahda nieqsa". Is-sitwazzjoni baqet l-istess, meta marru joqghodu H' Attard, u eventwalment marret ghall-agħar meta l-attur kecciha mill-kamra tas-sodda tagħhom, bil-konseguenza li hi bdiet torqod fil-kamra tat-tifla. Dan jirrizali ghall-grizma tat-tifel. Minn dak in-nhar il-komunikazzjoni bejniethom "spiccat għal kollox". Huwa beda ma jkellimhiex, u d-dar kien juzaha biss bhala lukanda.

Tghid li "Ir-ragel tieghi dejjem mexa bi bruda kbira meighi, u qatt ma urieni mhabba jew karezzi. Għalih kont kwazi daqs li kieku ma nezistix, u l-imgieba tieghu mieghi kienet dejjem wahda sforzata." Izda glied u ghajjat ma kienx ikun hekk.

Tghid li hija dejjem qaghdet għal dak li ried zewgha, u li hi ddedikat hajjitha "biss sabiex niehu hsieb lil uliedi, ir-ragel tieghi u d-dar."

Il-konvenuta takkuza lill-attur b' infedelta' fiz-zwieg, u ssemmi b' isimha mara li, skond hi, zewgha kellu relazzjoni extra-matrimonjali magħha. Hija tezebixxi ittri anonimi li kienet rceviet bil-posta, u kopja ta' membership cards għal lukanda partikolari, li kienu gew fil-posta ndirizzati lil zewgha; izda din il-mara ndikata minnha , ma gietx prodotta bhala xhud, u lanqas giet indikata fil-lista tax-xhieda tal-konvenuta, nonostante li l-adulterju gie ndikat fil-kontro talba bhala wieħed mill-ragunijiet għatalbiet tagħha.

Tghid li l-flus li l-attur kien jagħtiha fix-xahar ghall-bzonnijiet tal-familja – LM160 meta kienu joqghodu l-Gżira, u LM200 meta kienu marru joqghodu H' Attard – ma kienux iservuha biex tlahhaq ma' l-ispejjez tal-hajja, bir-rizultat li hi kienet tibqa' nieqsa milli tixtri hwejjeg ghaliha. Tghid li zewgha kien jagħtiha dawn il-flus biss, u għalhekk hi qatt ma setghet igġemma ghaliex kien ftit wisq għal hames minn nies. Mill-banda l-ohra l-attur kien jixtri l-

ahjar hwejjeg ghalih, u "kien isiefer wahdu daqs tlieta j ew erba' darbiet fis-sena, u qatt ma kien johodna mieghu. L-ahhar safra li ghamel kienet vakanza fl-Australja, u lanqas biss kont naf li kien ser isiefer."

Hija tikkonferma li minn minu bdew il-proceduri, f' Awissu 2002 l-attur waqaf milli jaghtiha din is-somma, u ghalhekk kellha tirrikorri ghall-intervent ta' din il-Qorti; u b' digriet provvistorju moghti fit-18 ta' Lulju 2003 gie konfermat dan l-ammont ta' LM200 bhala manteniment mensili provvistorju ghall-konvenuta. Izda, nonostante dan id-digriet, l-attur baqa' inadempjenti, u fl-udjenza tat-22 ta' Jannar 2009 tghid li matul il-proceduri odjerni manteniment "qatt ma tani, qatt, qatt" u tispjega li ilhu missena 2002 ma ghaddielha xejn.

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

Illi f' dan ir-rigward il-Qorti taqbel mal-konsiderazzjonijiet maghmula mill-perit legali, u mal-konkluzjoni tieghu, fis-sens li z-zwieg bejn il-partijiet tfarrak irrimedjabbilment, u li ghal dan jahti biss l-attur.

Il-Qorti tosserva ulterjorment, li l-problema principali tal-partijet f' dan iz-zwieg kien il-fatt, mistqarr mill-istess attur, li martu ma kienitx tissodisfah kif kien jixtieq fir-relazzjonijiet intimi, tant, li jasal biex jghid li tmienja u ghoxrin sena ilu huwa kellu kaz ta' annullament, ghalkemm majisifikax oltre. Jghid li dan in-nuqqas kien "l-aktar haga serja" bejniethom. Minkejja dan, ma jirrizultax li l-partijiet fittxew assistenza professjonal f' dan ir-rigward, izda baqghu għaddejjin bil-konvivenza matrimonjali li matulha kellhom tlett-it tfal.

Problema ohra relatata, u probabbli konsegwenzjali għal dik precedenti, kienu s-sieghat twal li l-attur kien iqatta' fuq ix-xogħol, a skapitu tal-izvilupp tar-relazzjoni matrimonjali ma martu. Huwa kien jahdem hafna fuq ix-xogħol, u kien jipprovd i-finanzi għall-familja tieghu, izda jidher ukoll li huwa kien warrab lil martu mill-lat emozzjonal, sa tal punt li eventwalment dina kienet kostretta li ma torqodx aktar fil-kamra tas-sodda tagħhom.

Il-Qorti, f' dan ir-rigward, hija propensa li taghti affidament lill-verzjoni tal-konvenuta li l-attur kien biered fil-konfront tagħha, sakemm eventwalment qataghha kompletament minn hajtu, tant li, ghalkemm kien jipprovdi l-finanzi għaliha u għal uliedhom, huma kienu jikkomunikaw ma' xulxin b' noti. Kif jghid l-perit legali fir-relazzjoni tieghu kienu "strangers in their own home."

Illi dan l-agir ta' l-attur, u principalment il-bruda li kien jimmanifesta fil-konfront tal-konvenuta, partikolarmen fl-ahhar hmistax-il sena circa tal-konvivenza, kien wegħha hafna lill-konvenuta martu emozzjonalment, anke tenut kont tal-fatt li, filwaqt li hu kien imur ghax-xogħol u johrog wahdu u jirrelata man-nies, dina kienet tibqa' d-dar, issefter, ghall-attur u għal uliedhom.

Jigi osservat li, ghalkemm l-attur jemfazizza fuq kemm hadem biex il-familja tieghu tkun tista' tħix b' kumdita' fid-dar matrimonjali, huwa ffit li xejn jagħti mportanza lix-xogħol li kienet tagħmel il-konvenuta fl-istess dar u fit-trobbija ta' uliedhom; u, għalhekk, jekk l-attur għandu jingħata l-meritu li hadem kemm felah biex jipprovdi l-finanzi għall-familja, bl-istess mod, il-konvenuta għandha tiehu l-mertu tax-Xogħol kollu li għamlet, kemm fid-dar, li huwa xogħol tedijs, kif ukoll fit-trobbija ta' l-ulied, liema xogħol jirrikjedi hafna pacenzja u mpenn qawwi u kontinwu.

Izda, dan l-attur ma japprezzahx, tant li, meta bdew il-proceduri, u meta allura l-ulied kienu għajnejni, huwa waqqaf, fuq parir legali sfortunat, il-manteniment menisili li kien jagħti lil martu għall-għejxien tagħha, u baqa' inadempjenti f' dan ir-rigward sal-gurnata tallum, b' mod li għalhekk hi kellha ddur fuq niesha u fuq it-tfal għal-ghajnuna.

Dan premess u kkunsidrat il-Qorti tosserva li l-komportament ta' l-attur fil-konfront ta' martu, ezercitat fuq bazi abitwali u ripetut, u li jikkonsisti f' atteggjament manifestat, fuq tul konsiderevoli ta' zmien, li jwarrab lil martu minn hajtu, kemm emozzjonalment, kif ukoll fizikament, jikkostitwixxi 'sevizzi', u 'mohqrija' psikolgika

fit-termini ta' l-artikolu 40 tal-Kap.16 u li ghalhekk, filwaqt li huwa minnu li l-hajja matrimonjali bejn il-partijiet tkissret irrimedjabbilment, il-provi juru li ghal dan jahti unikament l-attur. Illi, pero' la jirrizulta provat l-adulterju; u wisq anqas l-abbandun.

In fine, dwar l-allegat indhil minn naha tal-familjari tal-konvenuta, u li dina kienet soggetta ghal volonta' ta' missierha, il-Qorti tosserva li ma ngabux provi sodisfacenti f' dan ir-rigward; izda, anke jekk dato non concesso kien hemm indhil minn naha ta' nies il-konvenuta, dan zgur ma kienx il-kawza, jew wahda mill-kawzi tat-tifrik taz-zwieg; ghax, kif fuq indikat, il-kawza vera kienet il-bruda li l-attur kellu, u li kien juri, fil-konfront ta' martu, liema fattur isib il-kawza tieghu fil-fatt - mistqarr minnu stess, u deskrift minnu stess bhala l-akbar problema – li hu ma kienx jhossu sodisfatt kif xtaq fir-relazzjonijiet intimi ta' bejniethom.

Manteniment

Illi mill-provi jirrizulta li, hekk kif nbdew il-proceduri tas-separazzjoni, l-attur f' Awissu 2002, naqas milli jkompli jghati lil martu bhala manteniment ghaliha, is-somma mensili ta' LM200, bir-rizultat li din kellha titlob l-intervent tal-Qorti; u konsegwentement b' digriet tas-18 ta' Lulju 2003⁸ gie konfermat l-obbligu ta' l-attur li jhallas lill-konvenuta martu l-isemmija somma mensili bhala manteniment ghaliha.

Illi, fil-mori tal-proceduri, l-attur ressaq rikorsi sabiex dan l-ammont jigi rivedut jew revokat, jizda dawn gew michuda; u ghalhekk il-pozizzjoni prezenti hi li dan għadu in vigore. Illi noltre, nonostante li l-attur prezenta atti gudizzjarji b' tentattiv biex juri li hu ma kienx jaf bid-digriet odjern, peress li ma kienx gie notifikat formalment lilu, huwa xorta wahda baqa' inadempjenti totalment f' dan l-obbligu tieghu; u fl-udjenza tat-22 Jannar 2009⁹ il-konvenuta xehdet li matul il-proceduri l-attur ma taha ebda manteniment.

⁸ Vol1. fol.38

⁹ Vol.2 fol.882

Manteniment Arretrat

Ghalhekk jirrizulta dovut mill-attur lill-konvenuta I-manteniment mensili ta' LM200 mit-18 Lulju 2003 sat-28 Jannar 2010 – b' kollox €36,348 [LM15,600]¹⁰; u I-Qorti tordna li dan I-ammont għandu, jekk ma jkunx thallas qabel, jigi dedott mis-sehem ta' I-attur mir-rikavat tal-bejgh tad-dar matrimonjali.

Manteniment Futur

Illi, il-Qorti fl-ewwel lok tosserva li, ghalkemm I-attur jghid li f' Dicembru 2005 huwa ser jsir pensjonant bi dhul ta' LM350 fix-xahar, huwa ma gabx provi f' dan ir-rigward, u dan apparti mill-fatt li d-dikjarazjoni tieghu¹¹ mhijiex konfermata bil-gurament.

Fit-tieni lok, il-Qorti tosserva li mill-provi jirrizulta li I-konvenuta wirtet diversi proprietajiet immobibli mal-mewt ta' missierha, li minnhom ddahhal renta globali ta' circa €3,728 [LM1,600] fis-sena;

Għaldaqstant, fil-kaz in dizamina, tenut kont tal-fatt li I-konvenuta llum għandha ntrojtu tagħha, il-Qorti tordna li I-attur, bhala I-parti unikament hatja tas-separazzjoni, jħallas lill-konvenuta martu bhala manteniment ghaliha s-somma ta' €233 [LM100] fix-xahar pagabbli kull bidu tax-xahar bil-quddiem; izda mal-bejgh tad-dar konjugali, dan I-ammont jigi ridott għas-somma ta' €187, tenut kont tal-fatt li mal-bejgh ta' din il-proprietà il-partijiet ser ikollhom għad-dispozizzjoni tagħhom kull wieħed somma sostanzjali ta' flus.

Tordna wkoll li din ir-retta alimentarja tigi awmentata kull sentejn skond I-indici ufficjali dwar I-gholi tal-hajja, u tigi depozitata f' kont bankarju li jigi ndikat mill-konvenuta permezz ta' nota f' dawn I-atti.

In fine, ghall-kompletezza qed jigi osservat li I-proprietà immobibli li I-attrici wirtet mingħand ommha u missierha

¹⁰ 78 xhur x LM200

¹¹ Vol.1 fol.459

tinsab deskritt fit-testment¹² tagħhom, salv għal proprjeta' fil-Gzira fi Triq Moroni li nghatat lit-tifla l-kbira tal-partijet meta missier-il konvenuta kien għadu haj; u l-konvenuta tat spjegazzjoni taht liema cirkostanzi din il-proprjeta' nghatat lit-tifla tagħhom.

Illi, rigward il-proprjeta' fil-Mosta, deskritta fl-applikazzjoni tal-MEPA ffirmata mill-konvenuta, u li l-attur għalhekk isostni li din tappartjeni lill-konvenuta, il-Qorti tosserva li mill-provi ma jirrizultax li l-konvenuta hija proprjetarja ta' din il-proprjeta', izda hi, kif xehed il-Perit ACassar u certu Charles Camilleri, kienet iffirmat 'firma di favore' fuq l-applikazzjoni biex mal-MEPA ma jidhrix l-imsemmi Charles Cassar. Tenut kont ta' dawn il-provi, u in mankanza ta' prova dokumentali sodisfacenti, bhal kuntratt pubbliku, jew indikazzjoni fit-tesment fuq indikat, il-Qorti hi tal-fehema li l-attur ma rnexxielux jiprova li din l-art fil-fatt tappartjeni lill-konvenuta.

Komunjoni ta' l-Akkwisti

Din tikkonsisti fis-segwenti:

- [1] Il-fond <indirizz>, li fil-prezent hija d-dar konjugali u li għandha valur ta' circa €582,500 [LM250,000];
- [2] Kamra, bla permess, fil-limiti ta' Kortin, fl-Armier;
- [3] Diversi ishma mal-Malta Stock Exchange;
- [4] Depoziti bankarji lokali u/jew esteri;
- [5] L-inkwilinat¹³ tal-fond fi Triq San Pawl, ir-Rabat;
- [6] Oggetti mobbli, fosthom dawk ezistenti fid-dar matrimonjali, speed boat, mutur, Toyota Corolla, Martu Jeep u dghajsa bahri.

Likwidazzjoni u Assenazzjoni

- [1] Il-fond <indirizz> – Ma hemmx dubju li din hija l-ikbar proprjeta' ezistenti fil-komunjoni.

Il-Qorti tordna li dan il-fond għandu jinbigh fuq is-suq hieles fi zmien sena, ghall-prezz ta' mhux anqas minn €582,500 [LM250,000]; u, fin-nuqqas, jinbigh bis-subbasta bl-istess kondizzjoni.

¹² Vol.1 fol. 413 *et seq.*

¹³ Vol.1 fol.118

Illi r-rikavat għandu jinqasam f' zewg porzjonijiet ugwali: A u B; u l-porzjoni A, wara li titnaqqas minnha s-somma ta' €36,348 [LM15,600] dovuta lill-konvenuta u li għandha tizdied mal-porzjon B, tingħata lill-attur; filwaqt li l-porzjon B, hekk awmentata, tingħata lill-konvenuta.

Illi permezz tal-gudizzju odjern l-attur qed jigi ordnat jzgħombra mill-imsemmi fond fi zmien tlett xhur; filwaqt li l-konvenuta qeda tigi ordnata li tizgħombra mill-istess fond fi zmien sena. Inoltre, matul it-tlett xhur li l-attur jbqa' jghix fl-imsemmi fond, huwa għandu jħallas tlett kwarti [3/4] mill-ispejjez tal-kontijiet tad-dawl u ilma, filwaqt li r-rimanenti kwart għandu jithallas mill-konvenuta. Wara li l-attur jallontana ruhu mill-fond, dawn l-ispejjez, minn dak iz-zmien 'il quddiem, ikun a kariku tal-konvenuta.

[2] Il-kamra fl-Armier għandha tigi assenjata lill-attur flimkien mal-mobbli li hemm fiha appartenenti lill-komunjoni, flimkien mal-inkwilinat tal-fond tar-Rabat, jekk għadu jezisti. Minn naha tieghu, dan għandu jaġhti lill-konvenuta nofs il-valur tal-Kamra [ad eskluzjoni tal-mobbli li hemm fiha].

[3] Illi l-ishma fil-Malta Stock Exchange u d-depoziti bankarji, ezistenti fit-18 Lulju 2002¹⁴ għandhom jinqassmu wwalment bejn il-partijiet, wara li tigi prelevata s-somma ta' €11,650 [LM5,000] u tingħata lill-konvenuta, stante li din hija parafernali tagħha.

[4] Illi l-oggetti mobbli ezistenti fid-dar matrimonjali, u l-oggetti l-ohra fuq indikati, salv għal dak li ser jingħad fil-paragrafu sussegħenti, għandhom jinqassmu wwalment bejn il-partijiet; izda fin-nuqqas ta' ftehim, il-Qorti tappunta espert stimatur, a spejjez ugħali bejn iz-zewg partijiet, biex jaġhti l-valur tagħhom, u sussegwentement, jinbiegħu fi zmien sena, fuq is-suq hieles, u fin-nuqqas, bis-subbasta.

¹⁴ Id-data tal-prezentata tar-rikiors quddiem is-Sekond Awla tal-Qorti Civili – Vol.1 fol.20

Rigward il-vetturi, il-Qorti tassenja lill-attur s-sehem tal-konvenuta fil-vetturi Toyota Corolla FAS117 u I-Maruti Jeep, b' mod li dawn ikunu jappartjenu fl-intier taghhom lill-konvenut; filwaqt li, in kumpens, u skond kif talbet I-konvenuta fin-nota¹⁵ tagħha, qed tassenja lill-konvenuta I-erba' fanali tal-kurutur, iz-zewg fannijiet, iz-zewg televisions, I-ornamenti kollha, kif ukoll dawk I-oggetti mnizzlin fil-lista prezentata mill-attur that il-paragrafu [b] ntestat "Mobbli u Mobilja li jappartjenu lil konvenuta."¹⁶ Il-konvenuta għandha tiehu wkoll nofs il-valur tal-Audio System indikat fin-nota tagħha.

Inoltre, il-Qorti tordna:

- [1] li kull dejn li jista' jezisti, u li ma jirrizultax minn dawn I-atti, u li sar ad insaputa tal-parti I-ohra, għandu jibqa' a kariku tal-parti li tkun għamlit;
- [2] Wkoll, tordna li kull parti tkun unikament responsabbi għall-hlas ta' taxxa jew arretrati ta' taxxa dovuti fuq id-dħul separat tagħhom;
- [3] L-ispejjeż kollha li I-konvenuta tista' tinkorri minnhabba I-firma tagħha fuq I-outline application għal MEPA koncernanti proprieta' fil-Mosta, dawn I-ispejjeż għandhom jibqghu responsabbilita' esklussiva ta' I-istess konvenuta;
- [4] Fil-kaz li tezisti polza ta' I-assikurazzjoni, kif indikat mill-konvenuta fin-nota tagħha, il-konvenuta għandha dritt għal nofs ir-rikavat minn din il-polza.

Proprieta' Parafernali

F' dan ir-rigward il-Qorti taddotta fl-intier tagħhom il-konsiderazzjonijiet magħmula u konkluzjoni ragġiunta mill-perit legali fil-pagna¹⁷ 62 relazzjoni tieghu, u li qeda tigi annessa mal-gudizzju odjern biex tifforma parti minnu [Appendici C u D].

Decide

Għal dawn il-motivi tiddeciedi dwar I-azzjoni ta' I-attur billi:

- [1] tilqa' I-ewwel talba, limitatament billi tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet, u dan b' effett mit-18 ta' Lulju 2002;

¹⁵ Vol.1 fol.35-36

¹⁶ Vol.1 fols.123 u 124

¹⁷ Vol.2 fol.837 – u Vol.1 fols.122 sa 124

- [2] tichad it-tieni talba, stante li l-htija tas-separazzjoni tirrisjedi unikament fuq l-attur;
- [3] tichad it-tielet talba, stante li l-konvenuta ma għandha l-ebda htija għas-separazzjoni;
- [4] tichad ir-raba talba ghall-istess raguni fuq indikata;
- [5] tilqa' il-hames u s-seba' talba, fit-termini u kif fuq stabbilit fis-sezzjoni ntestata 'Komunjoni ta' l-Akkwisti';
- [6] tichad is-sitt talba, u permezz tal-gudizzju odjern tordna li l-attur jizgombra mill-fond numru <indirizz>, fi zmien tlett xhur, kif fuq stabbilit fis-sezzjoni ntestat 'Komunjoni ta' l-Akkwisti.';
- [7] tastjeni milli tiehu konjizzjoni tat-tmien u tad-disa' talba, stante dak li ser jigi deciz fil-kontro talba;

Tiddeciedi dwar il-kontro talba tal-konvenuta billi:

- [1] tilqa' l-ewwel talba, fis-sens għajnej deciz, u li l-htija tas-separazzjoni tirrisjedi unikament fuq l-attur;
- [2] tilqa' t-tieni talba, fit-termini u kif fuq stabbilit fis-sezzjoni ntestata 'Manteniment';
- [3] tichad it-tielet talba;
- [4] tilqa' ir-raba' u l-hames talbiet, fis-sens għajnej fuq deciz;
- [5] tilqa' is-sitt talba limitatament ghall-perijodu ta' disa' xħur li jibda jiddekorri wara l-gheluq ta' tlett xħur mid-data ta' din is-sentenza; izda wara l-perijodu ta' sena mid-data tas-sentenza l-konvenuta qeda tigi ordnata permezz ta' din is-sentenza li tizgħomha mill-fond numru <indirizz>;
- [6] tilqa' s-seba' talba tal-konvenuta, fit-termini u kif fuq stabbilit fis-sezzjoni ntestata 'Komunjoni ta' l-Akkwisti.';
- [7] tilqa' it-tmien talba u tawtorizza lill-konvenuta tirriverti għal kunjom xbubitha 'D'.

L-ispejjez kollha, kemm ta' l-azzjoni, kif ukoll tal-kontro talba, ikunu a kariku tal-konvenut;

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----